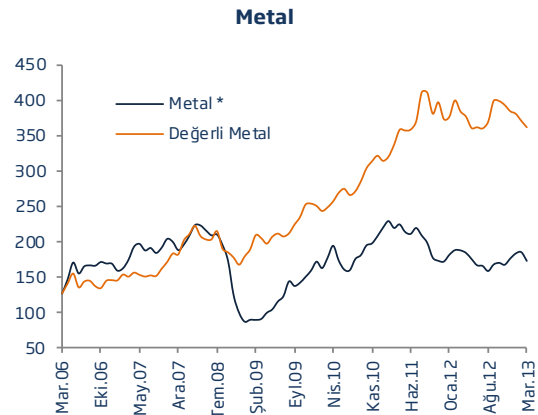
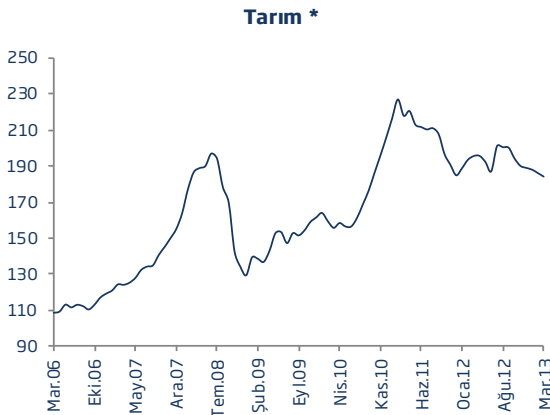
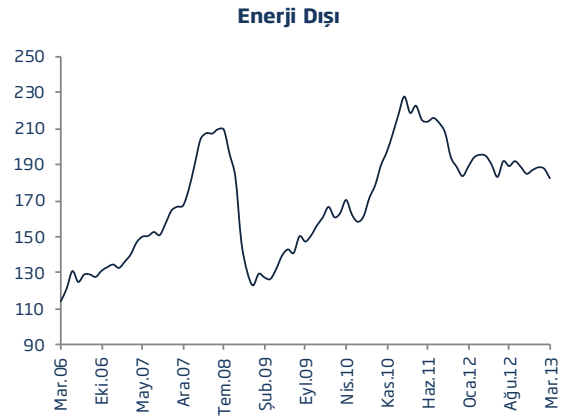
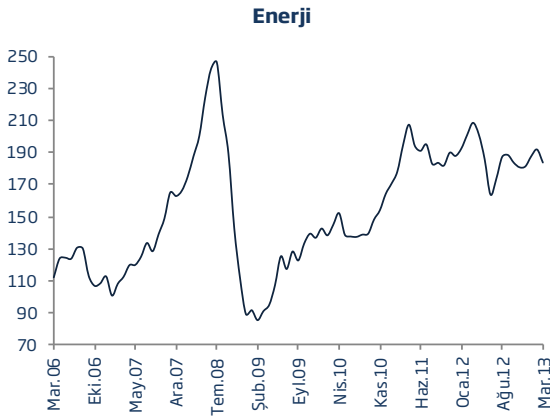

ASLI G. ŞAT SEZGİN

- Mart ayında, Euro Alanı'nda devam eden sorunlar, gelişen ekonomilerin büyüme hızında yaşanan görece yavaşlama, **Güney Kıbrıs**'ın ekonomik durumunun kötüleşmesi ve ardından bu ülkeye yapılacak olan yardımın gündeme gelmesi gibi gelişmeler piyasalardaki **risk algısını** ve emtia fiyatlarındaki oynaklığı artırmıştır.
- Mart'ta bir önceki aya kıyasla **enerji** fiyatları **-%4,2**, **enerji dışı** ürün fiyatları da **-%2,9** gerilemiştir. Alt endekslere bakıldığında **tarımsal emtia** fiyatlarının **-%1,1**, **değerli metal** fiyatlarının **-%2,4** gerilediği görülmektedir.
- Yıllık bazda bakıldığında ise, Mart ayında enerji ve enerji dışı emtialar genelinde fiyatların aşağı yönlü eğiliminin hızlanarak devam ettiği gözlenmektedir.
- Alt kalemlerden değerli metallerde ise yıllık bazda yüksek seviyede gerileme olmakla birlikte, bu eğilim görece hız kesmiştir.
- Yıllık bazda tarımsal ürünlerin çoğunda fiyat artışı yakalandığı, ancak şeker ve kahve fiyatlarındaki sert gerilemenin tarımsal fiyat endeksinde de aşağı çektiği dikkat çekmektedir.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2005=100)

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Mart ayında ekonomik aktivitedeki toparlanmaya ilişkin belirsizlikler **petrol** fiyatlarının seyrine olumsuz yansırken, yatırımcı ilgisinin düşük olması paralelinde **altın** fiyatlarında da gerileme yaşanmıştır.
- **Doğalgaz** fiyatlarında, Mart ayında havaların normalden daha soğuk seyretmesi sebebiyle mevsimsel bazda hafif bir artış söz konusu olmuştur. Öte yandan, küresel ekonomik aktiviteye ilişkin belirsizlikler, orta vadede **enerji** fiyatları üzerinde baskı oluşturmaya devam etmektedir.
- **Değerli metaller** içinde altın ve gümüş fiyatları mevcut dönemde daha çok yatırımcı talebi ile belirlenmektedir. Son dönemde talebin gerilemesi nedeniyle bu metallerde gözlenen aşağı yönlü trendin ve orta vadede yaşanan dalgalanmaların bir süre daha devam edeceği düşünülmektedir. Öte yandan, geçen ay pozitif bir seyir izleyen platin fiyatlarının da Mart ayında gerilediği görülmektedir.
- Öte yandan küresel **platin** üretiminin yaklaşık %75'ini gerçekleştiren Güney Afrika'daki tesislerde üretimin azalması ve endüstriyel amaçlı platin talebinin artması sebebiyle, bu üründe fiyatların kısmen artması beklenmektedir. Benzer şekilde, üretiminde Rusya'nın söz sahibi olduğu **paladyumun** da yılı talep fazlası ile kapatacağı ve buna bağlı olarak fiyatların bir miktar yükseleceği tahmin edilmektedir.
- Halen endüstriyel metallerde gözlenen aşağı yönlü trende uyumlu hareket eden **alüminyum** fiyatlarının, mevcut durumda etkili olan arz fazlasına rağmen gelecek aylarda talebin güçlenmesi paralelinde toparlanabileceği öngörülmektedir. Diğer taraftan, **bakır** fiyatlarındaki olası bir toparlanmanın ise zaman alabileceği düşünülmektedir.
- Mart ayında **mısır** fiyatları bir miktar artış kaydetmiş olmakla birlikte, bu hareketin geçen yılki kuraklığın ardından, bu yıl beklenen üretim artışı paralelinde sınırlı kalabileceği düşünülmektedir. Öte yandan, halihazırda fiyatların "aşırı değerli" seviyelerde bulunmasının da, fiyatlardaki olası aşağı yönlü harekete destek vereceği öngörülmektedir.
- 2013 başından itibaren düşüş eğiliminde olan **buğday** fiyatlarının, önümüzdeki aylarda görece istikrarlı seyreden arz-talep koşulları paralelinde yatay seyredebileceği; uzun vadede ise düzeltme hareketi ile bir miktar gerileyebileceği tahmin edilmektedir.
- **Pamuk** fiyatları yılın ilk çeyreğinde, 2012 yılsonuna göre önemli bir artış kaydetmiştir. Önümüzdeki dönemde pamuk fiyatlarının seyrinde, dünya toplam rezervinin yarıya yakını elinde bulunduran Çin'in pamuk ithalatına devam ya da stoklarını eritme yönünde alacağı kararların etkili olması beklenmektedir.
- Yıllık bazda önemli ölçüde gerilemekle birlikte Mart ayında kısmen toparlanma sinyalleri veren **kahve** fiyatlarındaki hareketin piyasanın görece dengeye gelmesi nedeniyle gelecek aylarda sınırlı kalabileceği düşünülmektedir.
- Brezilya ve Arjantin'de başlayacak olan hasat sezonu ile diğer üretici ABD'de üretim beklentisinin yüksek olması sebebiyle, halihazırda yüksek seviyelerde seyreden **soya fasulyesi** fiyatlarının bir miktar gerilediği düşünülmektedir.
- 2012 yılsonundan itibaren gerileme eğiliminde olan **şeker** fiyatları, Mart'ta hafif bir artış kaydetmiştir. Dünyanın en büyük şeker üreticisi olan Brezilya'da lojistik faktörlerden kaynaklanan olası maliyet artışlarının, kısa vadede fiyatları yukarı çekme olasılığı bulunmaktadır. Diğer taraftan, sektördeki üretim fazlasının fiyatları orta vadede baskı altında tutması da söz konusu olabilecektir.
- Önemli tüketicilerden olan Avrupa'da ekonomik görünümün hala zayıf aktiviteye işaret etmesi, **kakao** talebine ilişkin beklentileri olumsuz etkilemektedir. Diğer taraftan, Uluslararası Kakao Örgütü'nün tahminlerine göre, stoklarda yaşanması beklenen düşüş paralelinde 2013-2014 sezonunda sektörde arz kısıntısı olabilecektir. Piyasa dengesinin oluşacağı noktada, fiyatların mevcut seviyelerde kalacağı ve yataya yakın bir seyir izlenebileceği öngörülmektedir.
- **Beyaz et** fiyatlarının aylık ve yıllık bazda pozitif bir seyir izlediği dikkat çekmektedir.

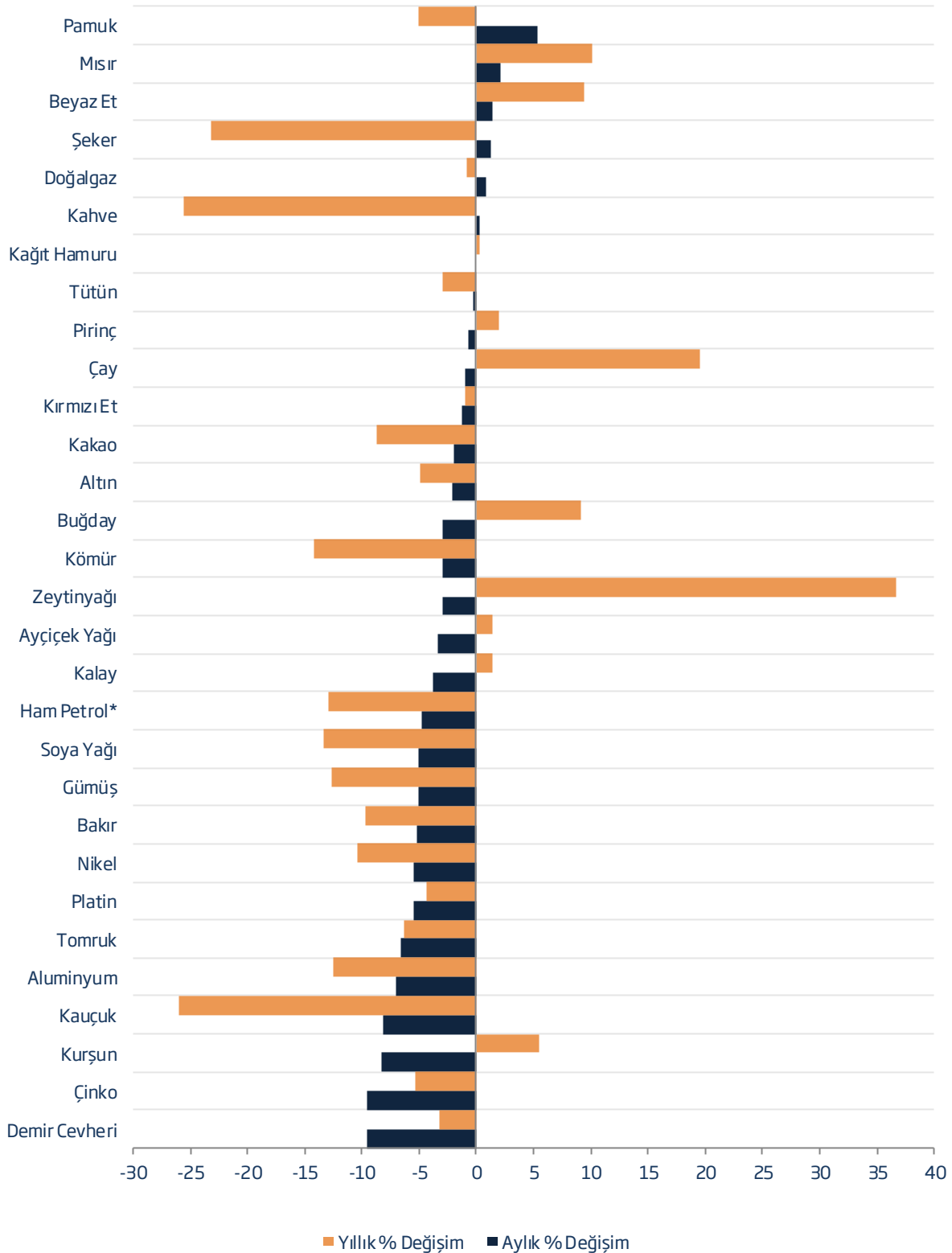
EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Küresel ekonomik aktivitenin, önceki yıl görece hız kesmekle birlikte artmaya devam etmesi, enerji talebini desteklemiştir. Bu doğrultuda, zaman zaman dalgalanma göstermekte birlikte **petrol ve doğalgaz** talebinin orta vadede mevcut seviyesini koruyacağı tahmin edilmektedir.
- Küresel ekonomik aktivitenin artmaya devam edeceği öngörüsü ile **endüstriyel metallere** yönelik talebin bir miktar güçlenmesi beklenmektedir. Endüstriyel metal üreticilerinin kapasite artırım planlarını kısımaya başlaması da, fiyatlarda daha fazla gerileme yaşanmayacağı beklentilerini desteklemektedir. Ancak küresel büyümeye ilişkin öngörüler belirgin bir şekilde artmadığı sürece fiyatlarda hızlı yükselişler öngörülmemektedir. Diğer yandan değerli metallere ilişkin küresel ekonomik toparlanma tahminlerine bağlı olarak enflasyona ilişkin beklentilerin de kontrol altında olduğu koşullarda fiyatların baskı altında kalmaya devam edeceği düşünülmektedir.
- Tarım ürünleri** içinde **tahıl ve yağlı tohumların** üretiminin, geçen sezonda piyasa koşullarının olumlu seyretmesi paralelinde önümüzdeki dönemde de artacağı tahmin edilmektedir. **Kakao ve pamuk** piyasasının görece istikrarlı bir seyir izlediği, buna karşılık **şeker ve kahvede** ise üretim fazlası bulunduğu ve ürün fiyatlarının bu durumdan etkilenebileceği düşünülmektedir.

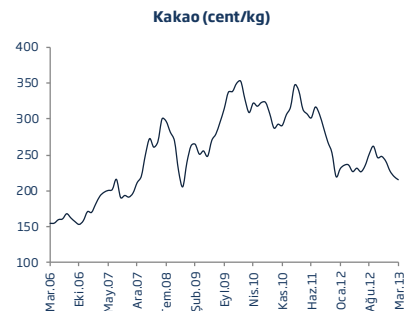
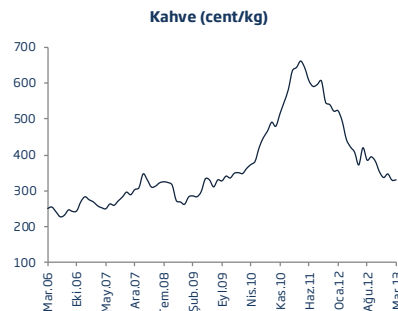
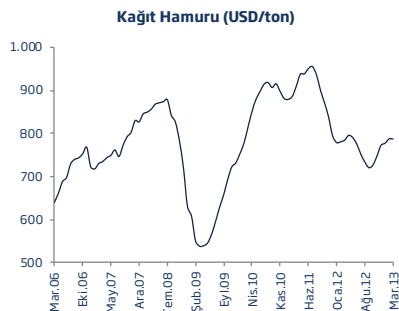
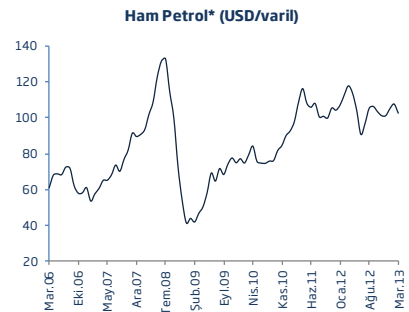
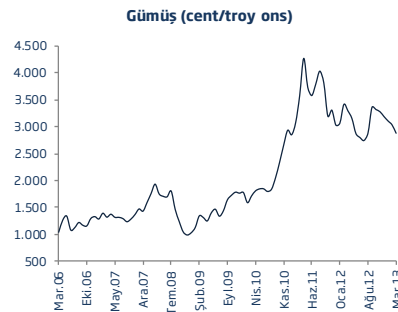
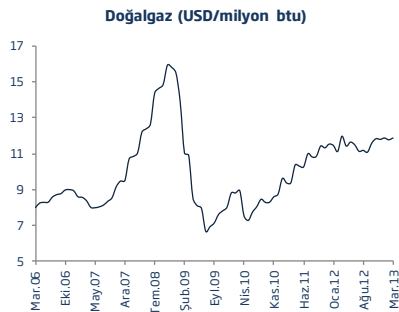
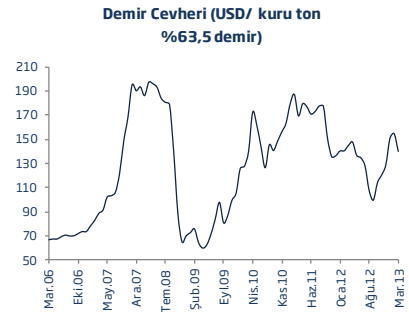
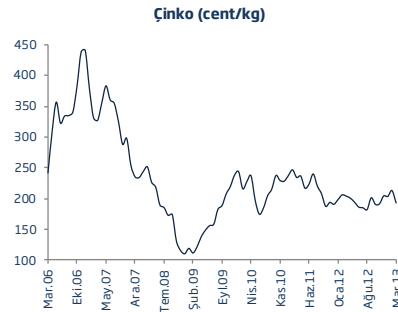
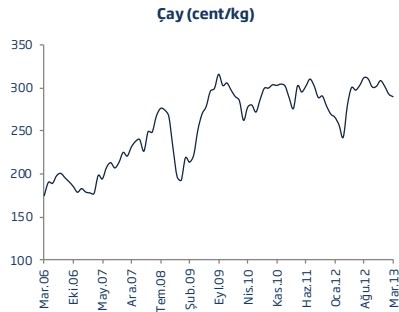
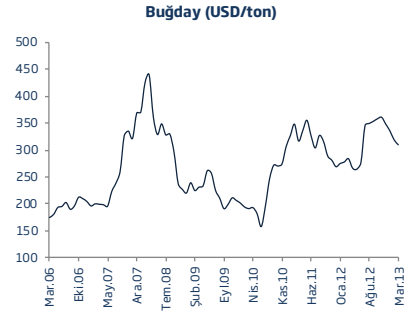
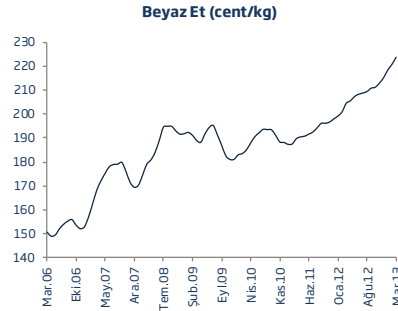
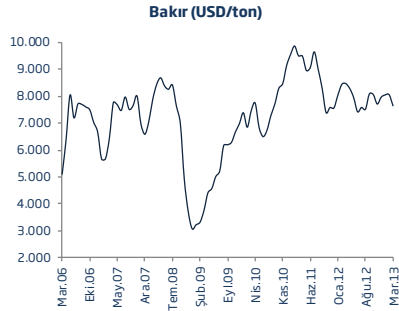
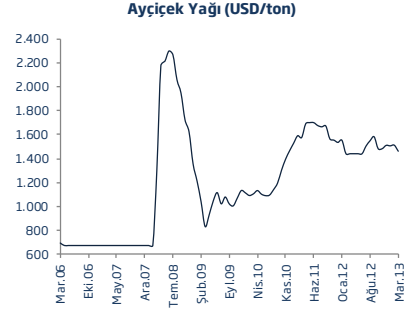
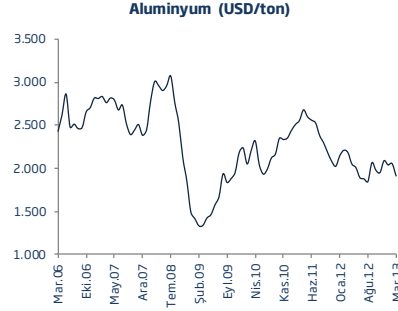
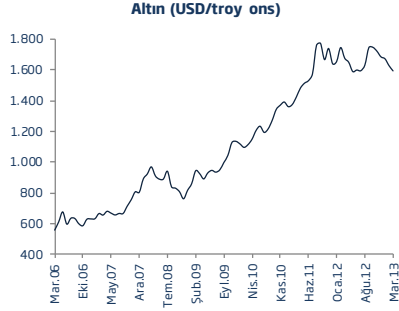
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin				
		2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025
Enerji										
Ham Petrol*	USD/varil	28	79	104	105	102	102	102	101	102
Kömür	USD/ton	26	99	121	96	93	91	90	95	100
Doğalgaz (ABD)	USD/milyon btu	4	4	4	3	4	4	5	6	7
Tarım										
Kakao	cent/kg	91	313	298	239	235	232	230	225	220
Kahve	cent/kg	192	432	598	411	380	370	360	355	350
Çay	cent/kg	188	288	292	290	285	288	291	308	325
Soya Yağı	USD/ton	338	1.005	1.299	1.226	1.200	1.100	1.050	1.025	1.000
Mısır	USD/ton	89	186	292	298	290	270	250	240	230
Pirinç	USD/ton	202	489	543	563	540	520	500	490	480
Buğday	USD/ton	114	224	316	313	320	300	270	272	275
Kırmızı Et	cent/kg	193	335	404	414	410	360	315	355	390
Beyaz Et	cent/kg	131	189	193	208	201	201	201	204	205
Şeker	cent/kg	18	47	57	48	45	40	38	37	35
Tomruk	USD/metre küp	275	429	485	451	450	457	465	505	535
Pamuk	cent/kg	130	228	333	197	180	190	200	224	250
Kauçuk	cent/kg	67	365	482	338	330	325	320	310	300
Tütün	USD/ton	2.976	4.333	4.485	4.294	4.200	4.100	4.000	4.050	4.100
Metal										
Alüminyum	USD/ton	1.549	2.173	2.401	2.023	2.200	2.400	2.500	2.693	2.900
Bakır	USD/ton	1.813	7.535	8.828	7.962	7.800	7.400	7.000	6.899	6.800
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	146	168	128	130	132	135	142	150
Kurşun	cent/kg	45	215	240	206	210	215	220	225	230
Nikel	USD/ton	8.638	21.809	22.910	17.548	18.000	18.200	18.500	20.851	23.500
Kalay	cent/kg	544	2.041	2.605	2.113	2.200	2.250	2.300	2.538	2.800
Çinko	cent/kg	113	216	219	195	210	220	230	240	250
Altın	USD/troy ons	279	1.225	1.569	1.670	1.600	1.550	1.500	1.396	1.300
Gümüş	cent/troy ons	495	2.015	3.522	3.114	3.100	2.950	2.800	2.646	2.500

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Mart 2013)

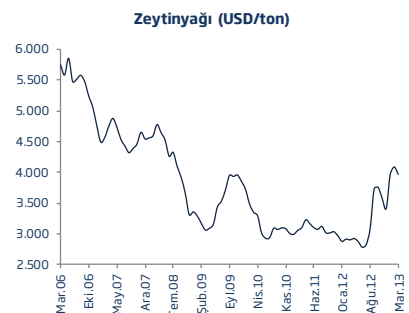
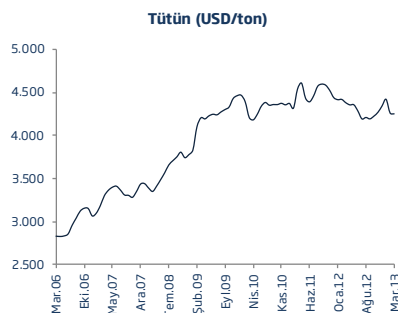
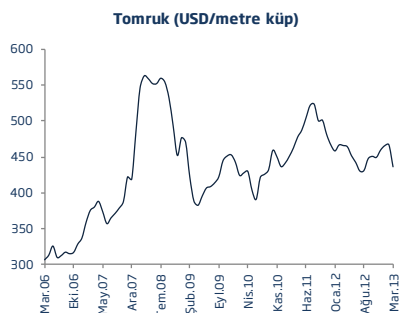
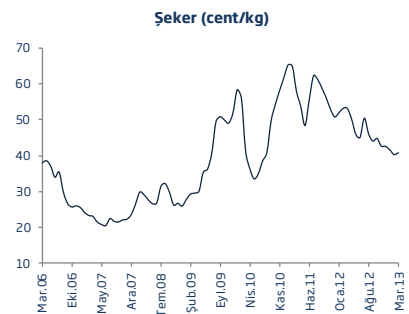
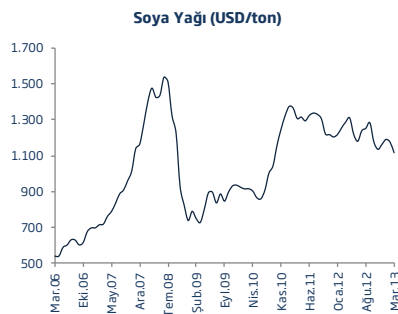
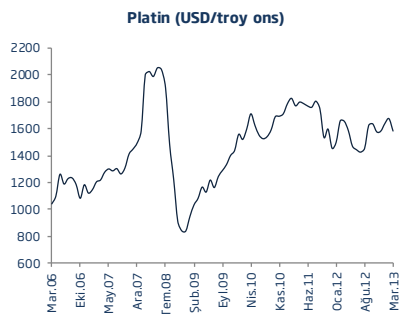
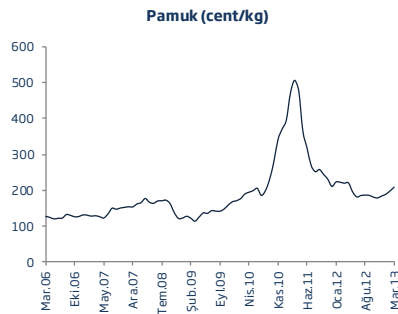
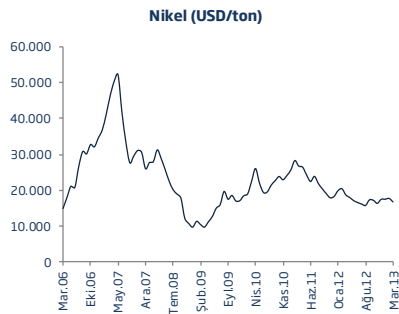
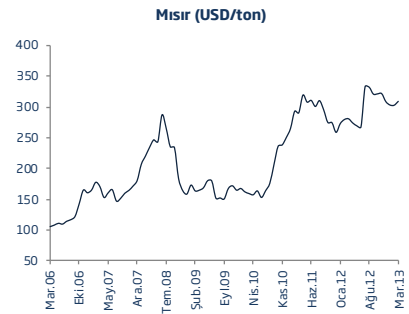
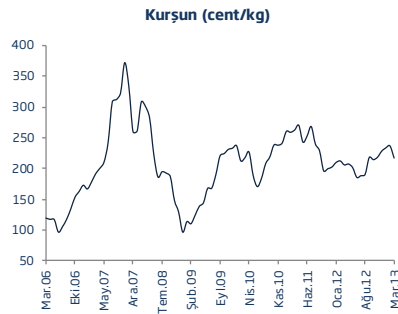
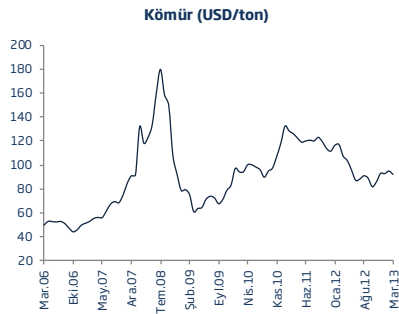
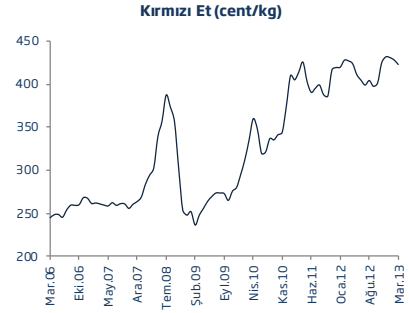
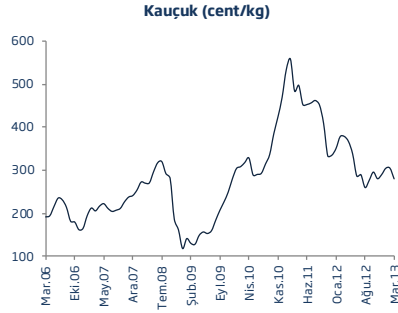
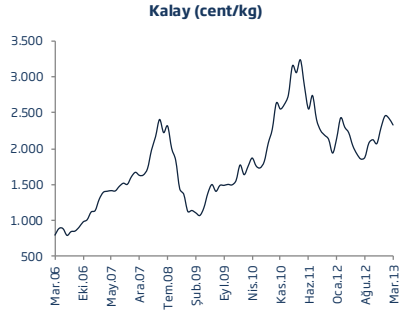
EMTİA FİYATLARI - I

Kaynak: Dünya Bankası

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.